

ODBOR: životního prostředí

vedoucí odboru: Ing. Marie Vavrečková
sekretarität (asistent/ka): Zuzana Skuplíková

STRUKTURA ODBORU:

<u>název oddělení</u>	<u>počet zaměstnanců</u>
samostatné pracoviště: koordinovaná stanoviška	2
1) oddělení ochrany přírody a krajiny	6
2) oddělení ochrany vod a zemědělského půdního fondu	9
3) oddělení ochrany ovzduší a nakládání s odpady	4

ČINNOST ODBORU V ROCE 2019:

Odbor životního prostředí zajišťoval výkon státní správy v rámci přenesené působnosti a činnosti v rámci samostatné působnosti.

V rámci výkonu státní správy v **přenesené působnosti** byly v minulém roce na jednotlivých odděleních vykonávány především následující činnosti:

Oddělení ochrany přírody a krajiny, úsek ochrany přírody - povolování kácení stromů a následné ukládání náhradní výsadby v případě, že je kácení povoleno; řešení problematiky památných stromů; řešení problematiky významných krajinných prvků (vyhlašování a zásahy do VKP) a zásahů do krajinného rázu; řešení problematiky územního systému ekologické stability; vyjadřování ke stavbám, záměrům a činnostem s dopadem na zeleň; řešení přestupků. Kromě povolování kácení jsou všechny tyto činnosti vykonávány v rámci celého správního území.

úsek ochrany lesa - dozor nad dodržováním zákona při hospodaření v lesích (kácení, výsadby, ochrana před škůdci); řešení problematiky pozemků určených plnění funkce lesa (odnětí, povolování staveb v ochranném pásmu lesa); vedení evidence nájmu a výpůjček pozemků; vedení lesní hospodářské evidence; řešení problematiky odborných lesních hospodářů (ustanovení, odvolání, finanční odměny za prováděnou činnost); řešení problematiky lesních strážů (ustanovení, odvolání); řešení problematiky reprodukčního materiálu lesa; řešení přestupků; kontrolní činnost. Všechny tyto činnosti jsou vykonávány v rámci celého správního území.

úsek myslivosti – řešení problematiky honiteb; stanovení třídy honiteb; určování normovaných stavů zvěře; vydávání a odebírání loveckých lístků; rozhodování o povolení odlovu, ochraně a krmení zvěře; vedení rejstříku honebních společenstev; řešení problematiky mysliveckých hospodářů (ustanovení, odvolání); řešení přestupků; kontrolní činnost. Všechny tyto činnosti jsou vykonávány v rámci celého správního území.

úsek rybářství – řešení problematiky rybářských strážů (ustanovení, odvolání, řešení škod); řešení přestupků; vydávání a odebírání rybářských lístků. Všechny tyto činnosti jsou vykonávány v rámci celého správního území.

úsek čistoty města – problematika ochrany zvířat zajišťování správy a provozování Městského útulku v Opavě pro psy a kočky; povolování konání svodu zvířat; řešení přestupků na úseku ochrany zvířat; navrhování opatření a řešení přestupků při dozorování plnění

ustanovení zákona o rostlinolékařské péči; tyto činnosti jsou vykonávány v rámci celého správního území.

Oddělení ochrany ovzduší a nakládání s odpady, úsek ochrany ovzduší – plnění povinností vyplývajících ze zákona o ochraně ovzduší jako dotčeného orgánu k územnímu a stavebnímu řízení a k řízení o vydání kolaudačního souhlasu z hlediska ochrany ovzduší u stacionárních zdrojů neuvedených v příloze č. 2 k tomuto zákonu (především vydávání závazných stanovisek, popř. vyjádření); provádění kontroly dodržování zákonných povinností u nevyjmenovaných zdrojů; řešení přestupků – vše v rámci celého správního území. V rámci SMO lze vydávat vyjádření k řízení vedenému KÚ MSK k umístění stacionárního zdroje vyjmenovaného v Příloze 2 zákona o ochraně ovzduší. Provádění kontroly tmavosti kouře u fyzických osob (obvykle úkony předcházející kontrole).

úsek nakládání s odpady - vedení evidence hlášení o způsobu nakládání s odpady od právnických osob a fyzických osob oprávněných k podnikání; vydávání souhlasu k nakládání s NO, k upuštění od společného shromažďování odpadů; vyjadřování k činnostem, stavbám a technologiím s dopadem na nakládání s odpady; řešení přestupků – vše v rozsahu celého správního území. Kontrola fyzických osob nepodnikajících, zda se zbavují odpadu v souladu se zákonem, pouze v rámci SMO. Projednávání přestupků v rámci SMO. Kontrolní činnost u právnických osob a fyzických osob oprávněných k podnikání v rámci ORP.

Oddělení ochrany vod a ochrany ZPF, úsek ochrany vod (vodoprávní úřad) je speciální stavební úřad tudíž jeho hlavní činností je vydávání územních rozhodnutí a stavebních povolení především pro vodní díla a jejich kolaudace; dále pak povolování odběru povrchových a podzemních vod; povolování vypouštění odpadních vod; vyjadřování se ke stavbám, záměrům, technologiím a územním plánům; schvalování provozních řádů, manipulačních řádů, havarijních plánů; vedení vodoprávní evidence; stanovování pásem hygienické ochrany vodních zdrojů; držení pohotovosti pro případ havárie, kdy došlo nebo hrozí mimořádné zhoršení jakosti podzemních nebo povrchových vod; vykonávání vodoprávního dozoru; řešení přestupků; kontrolní činnost u právnických osob a fyzických osob oprávněných k podnikání. Všechny tyto činnosti jsou vykonávány v rámci celého správního území.

úsek ochrany zemědělského půdního fondu - udělování souhlasu ke změně kultury; vydávání souhlasů k odnětí půdy ze ZPF, vydávání rozhodnutí o odvozech za odnětí půdy ze ZPF; vydávání souhlasu k návrhům tras nadzemních a podzemních vedení a pozemních komunikací. Všechny tyto činnosti jsou vykonávány v rámci celého správního území.

Samostatné pracoviště koordinovaná stanoviska - vydávání koordinovaných závazných stanovisek a koordinovaných stanovisek dotčeného orgánu a vydávání společných vyjádření a souhlasů za jednotlivé úseky příslušných odborů MMO jakožto podkladů pro rozhodnutí vydávaná stavebními úřady v rámci celého správního území.

V rámci **samostatné působnosti** byly v minulém roce na jednotlivých odděleních vykonávány především následující činnosti:

Oddělení ochrany přírody a krajiny, úsek ochrany přírody - organizace celoroční údržby veřejné zeleně na území města a příprava a realizace nových výsadeb; řešení stížností.

úsek čistoty města – organizace jarního a podzimního úklidu; organizace provádění ochranné deratizace; řešení podnětů a stížností; organizace obecně prospěšných prací;

organizace veřejné služby; zajišťování čistoty města formou organizace úklidu zpevněných ploch, čištění místních komunikací a výsypu odpadkových košů.

Oddělení ochrany ovzduší a nakládání s odpady, úsek ochrany ovzduší - zajišťování informovanosti občanů o stavu ovzduší především v podzimních a zimních měsících; řešení podnětů a stížností.

úsek nakládání s odpady - organizace systému nakládání s komunálním odpadem na území města; zajišťování odstraňování černých skládek; řešení stížností.

Převážná část finančních prostředků byla použita na zajišťování aktivit, které souvisí s plněním povinností v rámci samostatné působnosti.

KOMENTÁŘ K HOSPODAŘENÍ S MAJETKEM V ROCE 2019:

Obnova zeleně

Fin. prostředky byly použity především na provedení obnovy zeleně na pozemcích v majetku města na výsadby za stromy odstraněné v rámci údržby jako kompenzace ekologické újmy vzniklé kácením těchto stromů v počtu 60 ks v lokalitách např. Městské sady, park Na Komendě, ul. Purkyňova, Elišky Krásnohorské, v objektu Městského útulku, na ul. Edvarda Beneše, Rolnická, Fügnerova, Bílovecká, 17. Listopadu, kolem Městského náhonu, na ul. Nerudova, Holasická, Purkyňova, Vodní, Na Valech, Holasická a na pozemcích kolem kostela v Jaktaři. Rozpočtovým opatřením bylo 74,8 tis. Kč převedeno na společnost TSO s.r.o. na výsadbu stromů (5 ks acer platanoides) u Víceúčelové sportovní haly v Městských sadech v souvislosti s realizací zelené střechy nad objektem restaurace.

Sběr a svoz komunálních odpadů

Z položky je hrazen systém nakládání s komunálním odpadem na území města v souladu s vydanou OZV a smlouvou uzavřenou se svozovou firmou, tj. svoz komunálního odpadu, provoz sběrných míst a zajišťování separovaného sběru. Z této položky jsou hrazeny náklady na svoz a uložení KO na skládku, na odstranění bioodpadu a místní poplatek za uložení KO na skládku, náklady na zajištění provozu sběrných míst, na manipulaci a dotřídění vyseparovaného odpadu, náklady na nákup pytlů, na zajišťování zpětného odběru, náklady na odvoz a odstranění odpadů nebezpečných, škody na nádobách pronajatých od společnosti EKO-KOM. Položka byla navýšena v rámci finančního vypořádání za rok 2018 o částku cca 1.268,2 tis. Kč a následně rozpočtovým opatřením v rámci rozpočtu odboru životního prostředí z položky Omezení šíření jmelí bílého – služby o 375,2 tis. Kč.

Environmentální výchova, vzdělávání a osvěta (EVVO)

Z položky byl poskytnut dar ve výši 10 tis. Kč organizaci Sázíme stromy, která v rámci svých aktivit organizuje a financuje výsadby v některých obcích. V loňském roce byly ve spolupráci s touto organizací vysázeny třešně v počtu 11 ks na pozemku parc. č. 2755/1 ležícím v k.ú. Opava – Předměstí. Část prostředků byla použita na zakoupení ptačích budek, část byla použita jako odměna pro nejúspěšnější školy zapojené do akce zaměřené na sběr baterií s názvem „Recyklojízda“, část byla použita na uhrazení nákladů vynaložených na odstranění odpadů sesbíraných v rámci dobrovolnické akce „Uklid'me Česko“. Položka byla navýšena v rámci finančního vypořádání za rok 2018 o částku 1,6 tis. Kč a rozp. op. bylo cca 85 tis. Kč

převedeno na položku biologická ochrana města na zajištění sběru psích exkrementů na pozemcích v majetku města v zimních měsících.

Obecně prospěšné práce (OPP)

OPP jsou forma alternativních trestů, kdy je Okresním soudem odsouzenému uloženo odpracovat určitý počet hodin obecně prospěšných prací. Organizace OPP byla obnovena v závěru roku 2014. Od srpna 2017 se SMO v rámci spolupráce s Úřadem práce zavázalo k organizaci veřejné služby. Výkon veřejné služby je novým motivačním prostředkem pro klienty dávek hmotné nouze, zejména z pohledu hodnocení jejich snahy zvýšit příjem vlastní prací a tím i stanovení částky živobytí pro účely příspěvku na živobytí. Částka živobytí je stanovena pro každou osobu individuálně, a to na základě hodnocení její snahy a možností. V rámci OPP bylo v loňském roce zaměstnáno 12 klientů, z toho do roku 2019 přešlo 9 z roku 2018 a nově byli SMO přiděleni 3 noví klienti. Z tohoto počtu stanovený počet hodin odpracovalo 8 klientů v celkovém počtu 1011 hodin při zajišťování čistoty města. V rámci veřejné služby bylo v loňském roce zapojeno 57 klientů a odpracovali 8068 hodin. Prostředky byly použity na organizační zabezpečení těchto aktivit tj. především na nákup pytlů, pracovních rukavic, reflexních pracovních vest a dalších pracovních pomůcek. Finančním vypořádáním za rok 2018 byla položka navýšena o 300 tis. Kč. Tyto prostředky byly použity na pokrytí nákladů spojených s plněním smlouvy „Dohoda o spolupráci při realizaci projektu“ uzavřené se společností DŽIVIPEN o.p.s. a zaměřené na vytváření pracovních příležitostí pro sociálně vyloučené obyvatele formou zadávání úklidových prací a prací při údržbě zeleně.

Biologická ochrana města

Tato pol. je využívána na zajišťování aktivit, které se především týkají zvířat. V loňském roce to bylo provádění ochranné deratizace a odchyt holubů. Deratizace je prováděna v součinnosti se společností SMVaK Ostrava, na pozemcích a v některých objektech ve vlastnictví města v místech zjištěného zvýšeného výskytu hlodavců na základě prováděného průzkumu a v návaznosti na podněty občanů. Deratizace je prováděna každoročně. Odchyt holubů probíhal v loňském roce opět po celý rok díky spolupráci, kterou se podařilo navázat s mysliveckým sdružením Modřinka. Odchyt byl prováděn do odchyťových klecí na střeše budovy Slezského divadla a na střeše výškového domu vedle bazénu. Tato místa byla vytipována jako místa, kde dochází k největšímu soustředění holubů v centru města. Část finančních prostředků byla použita na zajištění sběru psích exkrementů v zimních měsících a likvidaci invazivní rostliny křídlatky na pozemcích města o rozloze cca 2.310 m² (Kateřinky ul. Karlovecká, Předměstí ul. Vančurova, Bochenkova a garážoviště na ul. Holasická, Kylešovice Dolní Hráz a Prachovník). V rámci finančního vypořádání byla položka navýšena o cca 110 tis. Kč.

Městský útulek

Z této položky je hrazen provoz Městského útulku v Opavě. V loňském roce útulkem prošlo celkem 243 psů (z toho 16 psů bylo převzeno z roku 2018, 20 bylo dovezeno z okolních obcí, 14 bylo vhozeno nebo uvázáno, 21 mimořádný příjem, 150 dovezeno strážníky MPol Opava, 18 vráceno zpět náhradními majiteli). Z tohoto počtu bylo 107 psů vydáno náhradnímu majiteli, 110 psů bylo dohledáno svými původními majiteli, v důsledku špatného zdravotního stavu byly provedeny 4 eutanázie. Do nového roku bylo převzeno 22 psů. V útulku bylo rovněž umístěno celkem 197 koček (z toho 123 bylo dovezeno strážníky MPol Opava, 3 byly přijaty od občanů, 20 bylo odloženo před útulkem a 8 koček vrátili náhradní majitelé) z tohoto počtu bylo 143 předáno náhradním majitelům, 7 koček dohledali původní

majitelé, 3 kočky byly vypuštěny do původní lokality po provedené kastraci, u 23 koček bylo nutno ze zdravotních důvodů provést eutanazii a 8 koček uhynulo. Do nového roku bylo převedeno 13 koček.

Na provoz byly vynaloženy tyto prostředky:

Krmivo	0,00	Vodné a stočné	17.815,00
Veterinární péče	90.239,00	Ost. nákupy a služby, revize	32.075,00
Léky a léčiva	135.319,00	Odpady a kadáver	16.023,00
Poplatek za telefon	6.351,00	Ochranné prac. prostř.	5.142,00
Poplatek za el. energii	121.865,00	Údržba	88.639,00
Nákup úklid. prostředků	12.375,00	Mzdy*	732.245,00

*Tyto prostředky nejsou hrazeny z rozpočtu odboru životního prostředí, ale z rozpočtu kanceláře tajemníka – oddělení personální a mzdové.

V rámci údržby útulku byla provedena oprava vnitřního a venkovního oplocení, která většinou spočívala v demontáži zkorodovaných rámků, které byly odstraněny a nahrazeny novými, byly provedeny opravy psích bud a výměna elektrického kotle. V rámci finančního vypořádání za rok 2018 byly prostředky navýšeny o cca 204 tis. Kč.

Posudky a konzultace

Z této položky jsou hrazeny zpracovávající posudky především dendrologické, biologické, hydrogeologické apod., jsou hrazeny anal. rozborů vzorků vody odebraných při prováděném místním šetření a při řešení havárií dle zákona o vodách, jsou prováděna kontrolní měření apod. Tyto dokumenty slouží pro potřebu zajišťování výkonu jak samosprávy tak i státní správy v přenesené působnosti. Praxe ukazuje, že neustále rostou nároky na odborné znalosti, které úřední osoby nemají a bez nich nelze v mnoha případech rozhodnout, proto je odborné posouzení věci a zpracování znaleckého posudku nutností. Finanční prostředky byly použity především na provedení praktického posouzení možnosti ošetření stromů zasažených jmelím bílým postřikem a na zpracování dokumentu Analýza zavedení PAYT systému MESOH v SMO, tj. motivačního a evidenčního systému rámci nakládání s odpady. Finančním vypořádáním za rok 2018 byla položka navýšena o cca 20,6 tis. Kč.

Plnění strategického plánu

Finanční prostředky byly použity na uhrazení příspěvku SMO Moravskoslezskému kraji, který realizuje v rámci Operačního programu Životní prostředí 2014 - 2020 projekt „Kotlíkové dotace v Moravskoslezském kraji“, reg. č. CZ.05.2.32/0.0/0.0/15_016/0000010 – 1. Výzva, reg. č. CZ.05.2.32/0.0/0.0/17_067/0005161 – 2. Výzva a reg. č. CZ.05.2.32/0.0/0.0/19_017/0009638 – 3. Výzva, za účelem zlepšení kvality ovzduší díky omezení primárních emisí znečišťujících látek z lokálního vytápění domácností, a to prostřednictvím náhrady zastaralých spalovacích zařízení na pevná paliva za nové environmentálně šetrné způsoby. SMO se smluvně zavázalo poskytnout konečným uživatelům, kteří vlastní rodinný dům na území SMO, na výměnu kotlů finanční částku ve výši 5 % způsobilých výdajů v rámci 1. Výzvy, 6 tis. Kč v rámci 2. Výzvy a 5 tis. Kč v rámci 3. Výzvy, což je v souladu se schváleným dokumentem „Aktualizace strategického plánu pro léta 2015 – 2020“

Priorita Z. 2 Zlepšování kvality ovzduší

Opatření Z. 2. 1 Snižování podílu emisního znečištění z lokálních topenišť.

V loňském roce příspěvek činil cca 509 tis. Kč. Položka byla v rámci finančního vypořádání za rok 2018 navýšena o cca 179 tis. Kč.

Omezení šíření jmelí bílého

V roce 2018 bylo zadáno zpracování dokumentu „Návrh opatření na omezení nadměrného šíření jmelí bílého“ jako podkladu pro přípravu žádosti o poskytnutí dotace v návaznosti na výzvu č. 107 MŽP „Operačního programu Životní prostředí 2014-2020 v rámci aktivity 4.2.3 Prevence šíření a omezování výskytu invazních druhů (včetně jejich sledování, hodnocení rizik a tvorby metodických a koncepčních podkladů a nástrojů). Do rozpočtu na rok 2019 byly pro tento účel následně nárokovány finanční prostředky a finančním vypořádáním za rok 2018 byla tato položka navýšena o cca 72,5 tis. Kč. Vzhledem k náročnosti zpracování všech informací, které bylo nutno uvést do žádosti, které vyžadovaly i podrobnou práci v terénu, byla žádost o poskytnutí dotace dokončena a podaná až v listopadu 2019 tudíž nárokované finanční prostředky nebyly v letošním roce pro tento účel využity. Část finančních prostředků 423,5 tis. Kč bude na základě provedeného rozpočtového opatření použita na předfinancování projektu „**Technickoekonomické a hydrogeologické posouzení možnosti nakládání se srážkovými vodami v opavských školských zařízeních**“, který byl zpracován na základě vyhlášeného dotačního programu MSK „Podpora návrhu řešení nakládání s vodami na území, příp. části území, obce pro roky 2020 – 2021“ (kód programu: ŽPZ/02/2020). V rámci projektu bude vytvořena studie zaměřená na problematiku nalezení optimální varianty řešení způsobu nakládání se srážkovými vodami. Cílem projektu je prověřit možnosti nakládání se srážkovými vodami na objektech školských zařízení zřizovaných statutárním městem Opava. Tento záměr má přímou návaznost na Adaptační strategii SMO na změnu klimatu, na Implementační plán – adaptační opatření „Studie retenčních kapacit u veřejných budov“.

Adaptační strategie na změnu klimatu

ZIPR v roce 2018 zadal zpracování „Adaptační strategie na změnu klimatu statutárního města Opava“ (AS SMO) za účelem navržení opatření směřujících ke snižování dopadů klimatické změny a dosažení vyšší kvality života a tím vyšší spokojenosti obyvatel SMO. Dalším navazujícím krokem, který se uskutečnil v roce 2019, bylo vytvoření Akčního plánu, jehož účelem bylo vytvoření systému pro cílené a termínované uplatňování AS v praxi prostřednictvím konkrétních kroků. Dále byla vytvořena studie proveditelnosti „Lokalizace sítě senzorů čistoty ovzduší“, která bude využita pro sestavení žádosti o dotaci k projektu „Zvýšení dostupnosti podrobných dat o kvalitě ovzduší ve městech prostřednictvím nízkonákladové senzorové techniky a jejich uplatnění ve veřejné správě“. Do tohoto projektu bude SMO zapojeno jako externí aplikační garant. Finanční prostředky nebyly využity v předpokládaném rozsahu, proto částka cca 55,7 tis. Kč byla rozpočtovým opatřením převedena na oddělení personální a mzdové na pokrytí nákladů na mzdu pro kotlíkového specialistu, která by měla být hrazena z prostředků nárokováných v rámci projektu podaného v návaznosti na výzvu č.1/2019 v rámci „Programu na podporu výměny nevyhovujících kotlů na pevná paliva v domácnostech, úspor energie a dalších adaptačních či mitigačních opatření ve vztahu ke změně klimatu v obcích Karlovarského, Moravskoslezského a Ústeckého kraje“. Částka 50,0 tis. Kč byla převedena na odbor majetku města na provedení výsadeb v rámci udržitelnosti projektu „Výsadby na ul. Hillova“ jako náhrada za stromy poškozené vandaly, jelikož na tento problém se nevztahuje záruka realizační firmy. Celkem bylo vysázeno 14 výpěstků druhu *Quercus petraea*.

Položky, které nejsou zahrnuty ve schváleném rozpočtu na rok 2019:

Využití srážkových vod – studie

Informace viz předcházející odstavec „Omezení šíření jmelí bílého“.

Náhradní výsadba zeleně

Jedná se o fin. pr., které byly převedeny na účet města za ekologickou újmu způsobenou na zeleni kácením stromů v důsledku stavby na základě dohody uzavřené mezi investorem a SMO. Tyto prostředky jsou účelově vázány a musí být použity pouze na novou výsadbu. V rámci finančního vypořádání za rok 2018 byly na tuto položku převedeny prostředky ve výši cca 139,9 tis. Kč. Z této položky byla částka cca 92,4 tis. Kč převedena na TSO za účelem provedení náhradní výsadby 8 ks lip, kterou bylo nutno zajistit na základě Dohody o provedení náhradní výsadby na území SMO uzavřené mezi SMO a druhým účastníkem GasNet, s.r.o. v souvislosti se stavbou „Reko MS Opava – Olomoucká“ (přeložka plynovodu).

Zpracoval(a): Ing. Marie Vavrečková
Funkce: vedoucí odboru
Dne: 06.02.2020

